

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

447

Rīgā 2012.gada 27.novembrī

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Solvitai Āboltiņai

Ļoti cienījamā Āboltiņas kundze!

Saeima 2012.gada 8.novembrī pieņēma likumu "Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu”" (Nr.417/Lp11). Tas tika virzīts kā jauns likumprojekts, saturu galvenokārt aizgūstot no divas reizes otrreizējai caurlūkošanai nodotā likuma "Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu”" (Nr.79/Lp11).

Esmu pieņēmis lēmumu šos likuma grozījumus izsludināt. Vairāki no tiem ir neatliekami nepieciešami (piemēram, tie, kas attiecas uz finansēšanas, aģitācijas un kvalitātes kontroli, kā arī likumu ierosināšanai nepieciešamā parakstu skaita palielināšanu līdz 30 000).

Šie neatliekamie grozījumi nodrošina līdzsvaru, kas vajadzīgs, lai referendumu ierosināšana nebūtu pārāk vienkārša un mazākums nevarētu diktēt dienaskārtību vairākumam. Tomēr ar kvantitatīviem sliekšņiem vien demokrātiskā sabiedrībā nepieļaujamus jautājumus nevar bloķēt.

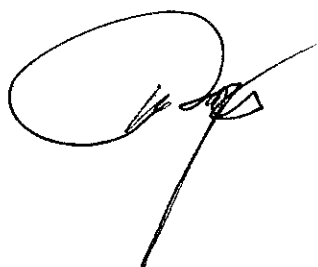
Likuma grozījumos nav panākts kompromiss par likumu ierosināšanai nepieciešamo parakstu skaitu no 2015.gada. Lai gan publiskās diskusijās un neformālās konsultācijās izskanēja ierosinājumi par divu posmu saglabāšanu likumu ierosināšanā, tikai ar citādu parakstu skaita sadalījumu pa posmiem, attiecīgi priekšlikumi oficiāli netika iesniegti.

Satversmes 78.pants vienu desmito daļu vēlētāju kvalificē kā likumu ierosinātāju. Visi pārējie likumdevēja jau pašreizējam brīdim un nākotnei izraudzītie skaitļi (10 000, 30 000 vai 50 000) ir jautājums par pretimnākšanu vēlētājiem, lai nodrošinātu Satversmē noteikto tiesību praktisku īstenošanu. Katram izraudzītajam skaitlim jāatbilst vēlētāju iespējām savākt pietiekami daudz parakstu.

Likuma „Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu”” pārejas noteikumu 3.punkts uzliek Ministru kabinetam pienākumu līdz 2014.gada 1.septembrim nodrošināt to, ka Vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla tiešsaistes sistēma gan tehniskajā, gan arī drošības ziņā ir gatava parakstu vākšanai tiešsaistes režīmā. Šī sistēma būs svarīgākais arguments tam, vai likuma grozījumos paredzētā atteikšanās no divu posmu principa parakstu vākšanā par likuma ierosināšanu atbilst Satversmes 1.pantam.

Tomēr daru zināmu: ja situācija liecinās, ka iespēja parakstīties elektroniskā veidā nenodrošina pietiekamu pretimnākšanu vēlētājiem, es rosināšu grozījumus likumā vai arī vērsīšos Satversmes tiesā. Ja kompromiss šajā jautājumā nav panākts divu otrreizējo caurlūkošanu ietvaros, tad atkal izmantot Valsts prezidenta tiesības nodot likuma grozījumus atpakaļ Saeimai otrreizējai caurlūkošanai nav lietderīgi.

Valsts prezidents

Andris Bērziņš